

مقایسه توانایی معلولین قبل و بعد از اجرای برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه

دکتر ابوالحسن افکار^۱، دکتر ربیع اله فرمانبر^۲، دکتر عبدالحسین امامی

۱- گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، استادیار، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران

۲- گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشیار، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران

۳- گروه بهداشت جامعه، استادیار، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، دانشکده پرستاری مامایی رشت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران

مقدمه: برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه استراتژی برای افزایش و بهبود کیفیت زندگی افراد معلول است که می تواند در همه کشورها به نیازهای افراد کم توان در درون جامعه پردازد. این مطالعه با هدف انجام مقایسه توانایی معلولین قبل و بعد از اجرای برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه صورت گرفته است.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی است که به صورت مقطعی در سال ۱۳۹۰ در استان گیلان انجام شد. در این مطالعه ۲۰۰ معلول به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند. برای جمع آوری اطلاعات از فرم Tizun Zhao استفاده شد که از دو قسمت تشکیل شده است، بخش اول شامل ۱۰ سوال در خصوص اطلاعات دموگرافیک و بخش دوم شامل ۹ عبارت در مورد توانایی معلولین بود. برای تحلیل داده ها از آزمون های ویلکاکسون، آزمون تی، مجذور کای و پیرسون استفاده شد.

نتایج: میانگین سنی افراد مورد مطالعه $31/2 \pm 14/3$ سال بود. اکثریت نمونه ها مرد (68%)، بیکار (73%) و فاقد هر گونه شغل بودند. از نظر نوع معلولیت بیشترین موارد مربوط به معلولین جسمی - حرکتی ($42/5\%$) بود. بین نوع معلولیت و تأثیر اجرای برنامه ارتباط آماری معنی دار مشاهده شد ($p=0.005$). بین مدت زمان آموزشی و کاهش معلولیت ارتباط مستقیم آماری وجود داشت ($p=0.005$). ناتوانی معلولین قبل از اجرای برنامه دارای میانگین و انحراف معیار نمره $21/7 \pm 76/34$ بود که پس از مداخله به $15/04 \pm 59/33$ کاهش یافت ($p=0.001$).

نتیجه گیری: اجرای برنامه توانبخشی مبتنی بر جامعه روشی موثر جهت ارتقای عملکرد معلولین به شمار می رود.

واژه های کلیدی: توان بخشی، معلولین، فعالیت های روزانه